The First Telugu Bi-Weekly in Andhra Desa. The only Telugu News Paper for H. E. H. The Nizam'sDominions.

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును

హైదరాబాదు—దక్కను

103193 GOLAKONDA PATRIKA HYDERABAD Dn.

సంపుటము ౫ } ప్రజోత్పత్తి నామ సంవత్సర చైత్ర శు॥ ౧౪ బుధవారము 1-4-31 } సంచిక ౨౬

గాంధీ మహాత్ముని హితబోధ

అహింసా సత్యములతో గూడిన విధానమే అనుసరించ వలయును

సీమగుడ్డలను కట్టుటవలనను, మత్తుపదార్థములను గొనుటవలనను, లేక విక్రయించుటవలనను, స్వరాజ్యము త్వరలో లభించజాలదు.

ప్రజలు దురాగ్రహమున మైమరచి కత్తులను దూసినచో స్వాతంత్ర్యము సాధ్యము గాజాలదు. కాంగ్రెసుకు నిజమైన బలము అహింసలోనేయున్నది.

స్వరాజ్యము అహింసచే లభించును

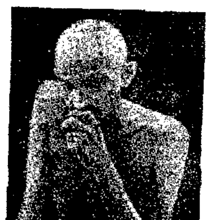
మార్చి నెల ౨౬ వ తేదిన కరాచీలో ప్రచండసభయం దుపన్యసించుచు గాంధీ మహాత్ముడిట్లు పన్యసించెను:—

"నిన్నను మేము రైలుదిగగానే యువకులు ప్రతికూల చర్యలను జరుపుట వలన నాకు సంతోషమే కలిగినదిగాని కోపమెంతమాత్రమును కలుగలేదు. వారింకను తీవ్రముగానే ప్రవర్తించి యుండవచ్చును. వారు నన్ను చంపియే యుండవచ్చును. అందుల కెవరును ముందుగా నాలోచించుకొని రానవసరము లేదు. కాని వారటుల చేయలేదు. వారు చాల మర్యాదగానే ప్రవర్తించిరి.

నేను భారతదేశమునకు నెంతకాలము నింకను సేవచేయవలెనని భగవంతుడు నిర్ణయించెనో అంత కాలావధి ముగియువరకును నా కెవరును నెట్టిహానియును గూడ చేయజాలరు. కాని భగవదాజ్ఞయై నాకు కడపటి ఆజ్ఞ పంపబడినచో నెంతటి ఘనవైద్యుడైనను గూడ నన్ను కాపాడజాలడు.

మన యుద్యమమునకు అహింసయును సత్యమును ఈ రెండును మాత్రమే మూలాధారములుగా నున్నవి. కావున మనము ఈ రెంటింటిని ఎన్నడును గూడ విడువగూడదు. అదియే గాంధి తత్త్వము.

యువకులు దీనినే రూపుమాపగోరిరి. దీనిని వారు నిరసించిరి. గాంధీ తత్త్వము ప్రేమతోను అహింసతోను కూడియున్నది. నన్నును ఈ సిద్ధాంతమును నమ్మినవారి నందరిని చంపివేసినను గూడ గాంధిజము చావదు. నిరుడు జరిగిన సత్యాగ్రహ మంతయును అహింసాత్మకముగనే జరిగినది. అహింసపై నాధారపడియే భారతీయులు పోరాడ గలిగిరి. ఇది అహింసాత్మక మగుట వలననే వేలకొలది పురుషులును స్త్రీలును బిడ్డలును గూడ దీనిలో సంతోషపూర్వకముగా పాల్గొనిరి.

కాంగ్రెసు నియంత

దౌర్జన్యముతోనే ఈ యుద్యమము సాగింప బడినచో విది రవంతమాత్రమును సాధ్యపడి యుండదు.

స్త్రీలందరును ముందుకువచ్చి అహింసాత్మక మగు సాత్త్వికమునే అవలంబింప గోరెదను.

ఇప్పుడు జరుగనున్న కాంగ్రెసు మహాసభలో యువకులు నిరోధములను కలిగించుచు నెడలను సభ జరుగకుండ చేయునెడలను దేశాభివృద్ధిని వారు నిరోధింప గలుగుదురే గాని భగతుసింగు ప్రభృతులను మరల బ్రతికింప జాలరు.

నేను శాంతి క్షేమములతో గూడిన ప్రభుత్వమునే కోరెదను. అదియే రామరాజ్యము అదియే స్వరాజ్యము. అది అహింసవలననే గాని మరి దేనివలనను గూడ లభింపదు.

నాకు కలుగుచున్న స్వప్న మిదియొక్కటే. దీని కొరకే నేను జీవించుచున్నాను. దీనికొరకే నేను భుజించుచున్నాను దీనికొరకే నేను పడుచున్నాను. దీనినే నేను నిరంతరమును స్మరించుచున్నాను. దీనిని గూర్చియే యెల్లప్పుడును బోధించుచున్నాను.

నా నేను నా దేశము కోరుటలేదని యేక్షణమున నేను గ్రహింప గలుగుదునో ప్రజలు నా వాక్యములను తిరస్కరించుచున్నారను నమ్మకము నాకేనిమిషమున స్పష్టమగునో అప్పటినుండియు నేను ఆహారమును పూర్తిగా విడ్చి నా మోపనేత మొనరించి ప్రాణములను త్యజించెదను."

కాన్పూరులో మత కలహములు

ఇటీవల కాన్పూరులో చెలరేగిన మత కలహములగూర్చి మహాత్ముడిట్లు అభిప్రాయ మొసగెను:—

"ఈ మతకలహముల నెంత తీవ్రముగా నిరసించినను గూడ నాకు శాంతికలుగదు. ఇందులకు గల కారణములను గూర్చి కార్య సంఘమువారు విపులక విచారణ సలిపెదరు. కాని అత్యల్పవిషయములే దారుణ కలహములు కారణమగుచున్నవని గూడ నాకు తెలియుచున్నది. ఈ విషయమును వెంటనే నిర్మూలించెదరనియే నేను నమ్మెదను. ప్రజలు శాంతిని బాసెదరనియును సామరస్యమునకు భంగము కలిగింపరనియును కాన్పూరు నాయకులు వెంటనే కలసి ఆలోచించి శాంతిని కలిగించెదరనియును నేను నమ్మెదను. ఇట్టి అల్లరులు జరిగిన ప్రతిసారియును స్వరాజ్య ప్రాప్తికి ప్రబలమగు అంతరాయము కలుగుచునే యుండును. ఆ స్వరాజ్యమును త్వరగా బడయగోరు వారందరును సరిగా తెలియవలెను"

దౌర్జన్యము: అహింస

ఈ నెల ౨౭ తేదిన కరాచీయందు పత్రికా విలేఖరులతో సంభాషించుచు ఎఱ్ఱ చొక్కాలవారి ప్రతికూల ప్రచారము గూర్చి మహాత్ముడిట్లు చెప్పెను:—

ఎఱ్ఱ చొక్కాలవారు ౨౫ వ తేదిన కనబరచిన విగ్రహమునే కాంగ్రెసు మహాసభాంత పర్యంతమును కనబరుతురని నేను తలంచుచున్నాను. ఏలన, నేనును వారు

(౩ వ పేజి చూడుడు)

[మొదటి పేజీ తరువాయి]

పొందగోరు చున్నవానినే బడయుటకు ప్రయత్నించు చున్నానని వారెరుగుదురు కాని వారి మార్గమునకు పూర్తిగ వేరగు మార్గము ననుసరించి యాత్రచే నేను ప్రయత్నించు చున్నాను. కొంతకాలము గడచిన కొలదియు వారు తమ మార్గము యొక్క తప్పిదమును కనుగొందురనుటకు నాకెట్టి యాత్రియు సంశయము లేదు. వీలని యితర దేశముల గూర్చిన నిజము ఏమైనను పిండికొట్టి చచ్చుచున్న కోట్ల కొలది జనులతో నిండియున్న ఈ దేశమున మాత్రము దౌర్జన్య సత్యమునకు అర్థమేమియు నుండదు. ఆత్మ నిగ్రహమును, ధీరత్వము అనదగు పిరికితనమును గల యీ దేశమున మనకు అత్యధికమగు ధైర్య సాహసములు అత్యాధికమగు ఆత్మ త్యాగమును ఒకటింప వలెను ఈ విషయమున భగత్ సింగుయొక్క ధైర్య సాహసముల ముందును మహాత్యాగము ముందును అందరి శిరములును అవనతములగును. కాని నా యువక మిత్రులకు కోపము కలిగించుటకు గాక నేను చెప్పవచ్చునవిదయెడల నేను యింతకంటెను గొప్ప ధైర్యమును గ్రహించుచు సాత్వికుల ధైర్యము, సాధువుల ధైర్యము, అహింసాయుతుల ధైర్యము కావలయును, ఎవరికిని హింస కలిగించక ఏ ఒక్క జీవికిని హాని తలపెట్టకను కూడ ఉరికంబము నెక్కు టకుగల ధైర్యము కావలయును

(ప్రశ్న:- ఈ ఉరిశిక్షవలన మీ యేర్పాటులకు మార్పు కలుగునా??

గాంధీ:—లేదు ఇపుడు కలుగచేయబడిన కోపకారణము, శాంతి స్వభావము గలది యైనను నా స్వంత స్థితియందు ఏమంతయు మార్పులేదు ఉరిశిక్షలను ఆపివేయుట ఒడంబడికలోని భాగమై యుండలేదు ఒడంబడిక షరతులకు బహిరంగమగు, నెట్టి కారణము గాని, నేను బహిష్కారమునకు అంగీకరించినప్పుడు నాయట్లు నేను నిర్ణయించికొని మార్గమునుండి తొలగిపబాలను

ప్రజల కర్తవ్యము

గాంధీమహాత్ముడు కరాచీ కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగుచున్నపుడు మార్చినెల ౨౩ వ తేది సాయంత్రము భగత్సింగు ప్రభృతులను ఉరిశిక్షనుండి తప్పించుటకై తానుచేసిన ప్రయత్నముల గూర్చియు, ప్రజల కర్తవ్యము గూర్చియు, ఇట్లు వ్యాసమొసగెను.—

భగత్సింగు ప్రభృతుల ఉరి

"నేను భగతుసింగు ప్రభృతులను ఉరిశిక్షనుండి తప్పించుటకు నేను సర్వశక్తులను వినియోగించితిని గాని భగవత్కటాక్షము కలుగలేదు, ఈ రక్తసిక్తమగు నాకొసగిన నల్లజెండాల మాలను నేను భద్రముగా దాచియున్నాను ఈ యువకు లిందులకు పశ్చాత్తాపమును జెంది దానిని తమకు తిరిగి యీయవలెనవిన మరల నడుగుకొరకుగూడ నేను దానిని భద్రముగానే యుంచెదను. ఆగ్రహావేశములకు వశులైన యీ యువకులు గూడ సాత్విక విరోధము నవలంబించునట్లు చేయుటకు అహింసా విధానము ద్వారా నేను గట్టి ప్రయత్నములను సలుపుచున్నాను

స్త్రీలును బిడ్డలును చేసిన సేవ

సత్యాగ్రహము ప్రారంభమైన పిమ్మట నానా సేవంతోని చిరుతలును దేశ సేవకొరకు శక్తులతో సోదరీమణులును చేసిన అద్భుతమగు సేవనుగూర్చి మీరు బాగుగా నాలోచించవలెను బొర్సదులో శ్రీమతి గంగాబెను గారి తల పగులగొట్టబడెను ఆమె ధరించిన తెల్లచీర రక్తముచే పూర్తిగా తడిసిపోయెను; అబలయని సామాన్యముగా భావింపబడు స్త్రీ గూడ తన్ను బాధించిన వారి విషయమున లేశమైన ఆగ్రహమును ద్వేషమును లేకుండ నిరుపమానమగు ధైర్య సాహసములను చూపగలదను విషయమును గంగాబెను గారి త్యాగము వలన అన్ని దేశములవారు గూడ బాగుగా గ్రహింపగలిగిరి విదేశవస్త్ర బహిష్కారముతో చేయుబడిన పికెటింగు విదేశముల నుండి వచ్చిన బట్ట సంచులను ప్రజలు బహిష్కరించునట్లు చేయుటకు వానరసేనా చిరుతల ప్రచారమును నను పోయి బోధించి కృతకృత్యులైరి ఈరీతిగా స్వాతంత్ర్యమును బడయవలెనను దృఢ సంకల్పమును చిరుతలుగూడ కల్గియుండిరి. ప్రజలు దురాగ్రహమును పొందక చిక్కులను దూసిన చో నియంతయును సాధ్యమగునా! సందులకొలది ధనమును నిరీతిగా తమ ప్రాణముల నర్పించినను గూడ మనకు స్వరాజ్యము లభింపదు

కాన్పూరు దురంతములు

కాన్పూరులో దౌర్జన్యము కారణముగా జెలిగినది అతిభయంకరములగు దారుణకృత్యములు జరుగుచున్నవి. మొదట కొందరు కాంగ్రెసువారు మహమ్మదీయుల కడకేగి దుకాణములను మూయవలెనని చెప్పి నిర్బంధించిరి అది యే యీ దారుణకృత్యముల మూల కారణమని తెలియుచున్నది. పిమ్మట హిందువులను మహమ్మదీయులను గూడ శస్త్రములతో ప్రారంభించిరి పసిబిడ్డలను గూడ వారు వదలిపెట్టలేదు. ఈరీతిగా గూండాలను సహాయించుకొనువారు హిందువులైనను మహమ్మదీయులైనను గూడ వీరు తమ మతధర్మముల నతిక్రమించినవారే యగుదురు. హిందువులనియు మహమ్మదీయులనియును పిలువబడుటకు వీరికెట్టి అర్హతయునులేదు. పసిబిడ్డలనుగూడ దారుణముగ బాధించుచున్నప్పుడు భగవంతుడు కృపాళుడని వారెట్లు చెప్పగలరు? కావున కాంగ్రెసు నిజమైన బలము అహింసలోనే యున్నదిగాని మరిదేనిలోను గూడ లేదు.

ప్రజల కర్తవ్యము

నేటినుండి విదేశి వస్త్రములను సారాయిను పూర్తిగా బహిష్కరించెదమని మీరందరు విధుగు దృఢ ప్రతిజ్ఞ నొనరింప గోరెదను

అహింసా సత్యములతో గూడిన ధనము నే లయము చేసెదమని ప్రమాణము చేసినవారుగూడ మరల నీవు గుడ్డలను కట్టుకొనరాదు సారాయిని త్రాగుటవలనను లేక వీటిని విక్రయించుటవలనను యెట్టి సంబంధము వుంచుకొనరాదు ఆత్మ సంశుద్ధి యగుచు మనము స్వరాజ్యము త్వరలో లభింపజేయ జేసికొనవలెను

కంటిలోని పొర

శస్త్ర చికిత్సతో నవసరము లేదు. పూర్తిగ నివ్వబడును. ఎట్టి అపాయము లేకుండ నమ్మకమైనట్టియు, స్వాభావికమైనట్టియు చికిత్స బాధను పోగొట్టుకొని శస్త్రముతో నవసరములేకుండ దృష్టిని తిరిగి సంపాదించుకొనగలరు. పూర్తి వివరములకు ఇంగ్లీషు భాషలో వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డాక్టరు శర్మా
ఒలియాభంగ (హరిద్వార్)
బెంగాల్

జవాహరలాలు గారి హెచ్చరిక

కార్యదీక్షయే జయమునకు సాధ్యము

మనమే యుద్దేశముతో దౌర్జన్యమును ప్రయోగించినను సరే అది మరలవచ్చి మనలనే చుట్టుకొని మనపరస్పర విరోధములకు కారణమగును.

సజీవముగ నే జాతియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కన్న తక్కువదానిని దేనినిగాని అంగీకరింప జాలదని యువకులు జ్ఞాపకముంచుకొన గలరు.

ఊరక కేకలు వేయుకాలము దాటిపోయినది.

మార్చి ౨౬వ తేది సాయంకాలము కరాచీయందు అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభ పండిత జవాహర్లాలు నెహ్రూగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. వారుతమ అధ్యక్షోపన్యాసమున నీడు యువకులకిట్లు యుద్బోధించిరి:—

"ఈనడుమ దేశములో జరిగిన సంఘటనములు నామనస్సునకు చాల వేదన గలిగించుచున్నవి. భగవత్సింగు మున్నగువారి యురిశిక్షలు దేశభక్తులు సాహసవంతులునగు యువకులను రక్షించుకొనుటకు మన మెంత నిస్సహాయులమో జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నవి. కాన్పూరు బీభత్సమునుగూర్చి కూడ వినియుంటిని. అచ్చట నెంతమందియో మరణించిరి. ఆకొట్లాటలలో న్యాయమిత్రుడగు గణేశశంకర విద్యార్థి కూడ మరణించినట్లు తెలియవచ్చినది. అతడు సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘమున కధ్యక్షుడు, అతడు నిజమైన కాంగ్రెసువాది. గణేశశంకర్, నిర్భయముగా ప్రజలకు నచ్చజెప్పి శాంతి నెలకొల్ప వలయునను నభిప్రాయముతో కొట్లాటల లోనికి జొరబడియుండెను. అక్కడి ప్రజలు ఒకరినొకరు చంపుకొనుచుండిరి. ఇదియే యాని మరణకారణమైనచో భారతీయుడైన వానికి అంతకన్న నుత్తమ మరణము మరియొకటి యుండదు. కాన్పూరు దురంతములు మనకొక నీతిపాఠము బోధించుచున్నవి. మనమే యుద్దేశములో దౌర్జన్యమును ప్రయోగించినను సరే అది మరలవచ్చి, మనలనే చుట్టుకొని మనపరస్పర విరోధములకు కారణమగుట తప్పదు. దానివలన మనశత్రువులకు మాత్రమే లాభము కలుగును.

"ఈనాడు మనదేశములో నెట్టిసమస్యను గాని మనము దౌర్జన్యము మూలమున సాధింపజాలము. సాంఘిక సమస్య విషయమున దౌర్జన్యము నకే నిరుపయోగము. ఏవో కొన్ని తాత్కాలికములైన ఒడంబడికల వలన కూడ మనము సాధింపదగిన దేదియు లేదు. అసలు వ్యాధిమూలమునే పెకలించిన గాని దానిని మనము నిర్మూలింపజాలము.

"ఈ సమస్యలను పరిష్కరించు భారమును ముఖ్యముగ యువకులే పూనవలసి యుండును. అభివృద్ధికి అడ్డంకముగ నున్న విరోధములను నిర్మూలించివేసి యువకులు నూతన జీవితమును నిర్మింపవలెను. అన్ని విభేదములను అంతరింపజేసి క్రొత్త పద్ధతి జీవితమును పైకి దెచ్చిననే గాని అంతవరకును స్వాతంత్ర్య మనుమాట కర్థము లేదని వారు తెలిసికొనవలెను.

"ఒడంబడికను గూర్చి నేడు కావలసినంత చర్చ జరుగుచున్నది. ఐనను సజీవముగ నే జాతియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకన్న తక్కువ దానిని దేనినిగాని అంగీకరింపజాలదని యువకులు జ్ఞాపకముంచుకొన గోరెదను. ఇందు కేమాత్రముకూడ పడినను ఒడంబడిక లన్నియు వ్యర్థము గాగలసినవే. పోరాటము మరల సాగింప వలసినదే. అందుచే యువకులు సంపూర్ణమగు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును గూర్చియు, సాంఘిక సమత్వమును గూర్చియు పూర్తిగ తెలిసికొన గోరెదను. ఊరక కేకలువేయు కాలము దాటిపోయినది. యువకులింక కార్యరంగము లోనికి దిగవలెను. ఎక్కడనైనను సరే, కార్యదీక్షయే జయమునకు సాధ్యము.

పండిత జవాహర్లాలు నెహ్రూగారు

గడచిన సంవత్సరము కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు

సుభాష బోసుగారి ఉపన్యాసము

స్వాతంత్ర్యము రాజకుమారుల నిధి, అమూల్యమగు నిక్షేపము దానిని సంపాదించుటకై మనము సంసిద్ధులమై యుండవలయును. స్వాతంత్ర్యము అనగా నా ఉద్దేశ్యము పూర్ణ స్వరాజ్యము మాత్రమే కాదు. కాని బ్రిటిషువారి సామ్రాజ్య వాదముతోడి సంబంధ విచ్ఛిత్తియే ఇతర దేశములన్నిటికంటెను నేను భారతదేశమును అతిగా ప్రేమింతును. మ[illegible]ంటిడి నిచ్చునదియే కాక స్వాతంత్ర్యము వలన [illegible]ము మన పూర్వస్థానవ స్వరూపమును నందుటకు తగినట్లు అభివృద్ధి పొందుటను కావుననే మనకు స్వాధీనత కావలయును. గాంధీ మహాత్ముడు, జగదీశ చంద్రబోసు, మహాకవి రవీంద్రనాథ ఠాకూరు సర్. సి. వి. రామన్, ఆచార్య ప్రఫుల్ల చంద్రరాయిగారు మొదలగు ధీమణులను సంస్మరింపుడు పరాధీనమగు భారతమాత గర్భముననే యిట్టి పుత్రరత్నము లుద్భవించుట సంభవ మయినప్పుడు భారతదేశము స్వతంత్రమైనప్పుడు యింకెందరు మహామహులు జననమొందగలరో! భారతదేశము ప్రపంచమునకు సమర్పవలసిన యాదర్శసేవను పరిపూర్తి చేయుటకై భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యము అత్యంతావశ్యకము."

సేనగుప్తగారు

గత సత్యాగ్రహోద్యమములో స్వాతంత్ర్య పోరాటములో విద్యార్థులుచాల హెచ్చుగ పాల్గొనిరి. వారు తగినంతగ భారతమాత పిలుపు నాలించలేదనుట అన్యాయమగు నేరారోపణము. మొట్టమొదటి లాఠీప్రయోగమును చిట్టగాంగునందు లాఠీదెబ్బలను బెంగాలీ విద్యార్థులే భరించి సహించిరి. కాంగ్రెసువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునే బలపరతురు. మీరు నిరాశ పడకుడు. మీరు కాంగ్రెసువారిని ననుసరించియే యోగ్యమగు సంఘనిర్మాణము గలిగి ముందుకు సాగుడు.

సరోజినీదేవిగారు

సంకుచితమగు జాతీయవాదభావములను అధ్యక్షులను నేను నిరసింతును. జాతీయవాదము దేశభక్తి అను రెండుపదములు పోవలయునని నేనువాదింతును. ఏలన అంతర్జాతీయమగు పోరాటములను అవి సూచించునవి. భారతదేశమునకు ప్రపంచమునకుచేయవలసినయాదర్శ సేవను నెరవేర్చుటకై విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము అను మహోత్తరమైన ఆదర్శము కొరకై మనము పాటుపడ వలసి యున్నది.

కమలాదేవి చట్టోపాధ్యాయసతిగారు

విద్యార్థులందరును తమ యెదుట సదా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ఆదర్శమునే ఉంచుకొని దానికొరకే అచంచలముగ పాటుపడ వలయునని హెచ్చరింతును అన్నివిధములగు ఆర్థికనైతిక పరాక్రమముల నుండి ప్రతిమానవ జీవియు పూర్తిగ స్వతంత్రుడై యెపుడుండునో అపుడే స్వేచ్ఛ నిందింపదగినది. స్పష్టమగు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును ఎల్లరును బడయ ప్రయత్నింపుడు.

తీర్మానములు

మార్చినెల ౨౭వ తేదిరాత్రి అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభయందు తీర్మానములపై చర్చ జరిగెను. అందు గాంధీగారి యొక్కయు, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారి యొక్కయు, నాయకత్వముక్రింద సత్యాగ్రహోద్యమము ఫలించుటను గూర్చి హృదయపూర్వక ప్రశంసా భావమును, వెల్లడిచేయుచు, గాంధీ ఇర్విను ఒడంబడిక తమకు ఆశాభంగము కలుగజేసిన దనియు, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమున కణుమాత్రమైనను వారు క్రిందికి దిగగూడదనియు, జన సామాన్యమును దారిద్ర్య బాధనుండి తొలగించుటట్టియు, దేశపరిశ్రమలన్నియును దేశీయ ప్రభుత్వ హస్తగతమొనర్చవట్టి కార్యాంగ ప్రధానమే యువకులకు సమ్మతమనియు, అను రెండు తీర్మానములు ముఖ్యమైనవి.

భోసుగారి స్వాగత సందేశము

సోషలిస్టు రిపబ్లిక్ స్థాపించవలయును

మార్చి ౨౭ వ తేది యుదయము కాంగ్రెసునగరులో నవయౌవన భారతసభా సమావేశము ప్రారంభమయ్యెను. సుభాషచంద్ర భోసుగారధ్యక్షత వహించిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు స్వామిగోవిందానందగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగుచు బ్రిటీషుప్రభుత్వముతో ఎట్టిరాజీకిగాని యొడంబడికలో దంబడుట వీలుకానిమాటయనియు, ప్రజలు ప్రభుత్వము స్థాపించుటయే తమ సంకల్పమనియు గాంధీ ఇర్విన్ ఒడంబడికను హిందూదేశపు అత్మ అంగీకరించుటలేదనియు సూచించిరి. అధ్యక్షులగు సుభాషభోసుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాస మొసగుచుండ వార్తాపత్రికలు విన్నవుచ్చైరు దాని సారాంశమిట్లు గలదు.

"నేను సోషలిస్టురిపబ్లిక్ స్థాపనను వాంఛించుచున్నాను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య సంపాదనమే నా సందేశము. కాంగ్రెసునాయకులకు తమ మనములో విచ్ఛిత్తార్థమిదియను ఉన్నట్లు లేదు. వారు సంఘమునందు సమూలకమైన మార్పులు తలపెట్టక సర్దుబాట్లతో దినములు సాగించుచున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమువలన స్వాతంత్ర్యము లభింపగలదను విశ్వాసము నాకులేదు. కనుక ఈ కార్యక్రమము చేయవలయును:—

[౧] రైతులను కార్మికులను, సోషలిస్టుకార్యక్రమము నాధారము చేసికొని సంఘములుగ సమీకరించుట.

(౨) యువజనులు వలంటీరుదళములుగ కఠినక్రమశిక్షణముతో చేర్పరచుట.

[౩] జమీందారీలను నిర్మూలించి మతసాంఘిక అపభ్రంశముల తొలగించుట.

[౪] ఈ నూతనాశయము నంగీకరించి నూతనకార్యక్రమము నడిపించుటకు స్త్రీ సంఘముల నర్థించుట.

[౫] బ్రిటీషువస్తువుల బహిష్కారమును తీవ్రముగా సాగించుట.

[౬] ఈ క్రొత్తమతమును, క్రొత్తపక్షమును, దేశమందంతటను బోధించి ప్రచారము సల్పుట దీనికి వలసిన క్రొత్త సారస్వతమును రచించి ప్రకటించుట

భగత్సింగు అనగా ఈ క్రొత్తభావము మూర్తీభవించినజీవి అతడు వెలిగించిన జ్వాల దేశమునకంతటను వెలుగునివ్వగలదు భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమునందుటలో పల మరియెందరో భారత కుమారులు అహుతికావలసినదే ఈ ఊరితీతవలన ప్రభుత్వమునందు స్వాదము పరివర్తనము.

సుభాష చంద్రబోసుగారు

నవయౌవన మహాసభాధ్యక్షులు

కలుగలేదనుట రూఢియగుచున్నది. గాంధీ ఇర్విను ఒడంబడిక చాల అసంతృప్తికరముగను కష్టకరము అవమానకరముగను నున్నది. నేనిప్పుడు ఒడంబడిక షరతులకు బాధ్యులైనవారి దేశభక్తిని నేను అక్షేపించుటలేదు. కావున మనము చేయగలిగినది. దేశమందున దేశాశయములకును బలము నొసగుటయే కార్యము. దీనికి నా కార్యక్రమమును విశ్వసించితిని. ఇందువలన కాంగ్రెసు నాయకులతో సంఘర్షణ తప్పదు. దీనివలన ప్రజలబలము తగ్గును, ప్రభుత్వబలము హెచ్చును కావున సంఘర్షణ తప్పించుకొనుటకు మనము ఆత్మనిగ్రహము చూపవలెను, ప్రపంచసౌధమునకు హిందూదేశము ఆయువుపట్టు హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము వచ్చినచో సామ్రాజ్య కాంక్షలకు గండము కనుక సామ్రాజ్యమునకు మేల్కొని భారతదేశము స్వతంత్రగా నొనర్చి విశ్వకల్యాణమును సమకూర్పవలెను

తీర్మానములు

నవయౌవన భారతమహాసభయందు గాంధీ ఇర్విను ఒడంబడిక తీర్మానము మూర్తీభవించిన చర్చ జరిగెను. ఈ యొడంబడిక భారతదేశమున కార్మికకర్షకుల ప్రజాస్వామ్యమును స్థాపించుటను ప్రజాసామాన్యము సాగించుచున్న సంరంభము నణగద్రొక్కుటకుగాను గావించిన కుట్రయని తీర్మానింపబడెను. భగత్సింగు ప్రభృతుల శిక్షించిరని యుక్తమును ప్రభుత్వమువారవలంబించిన పద్ధతి న్యాయమగు, అనాగరికమైనదని తీవ్రముగ ఖండించుచు మరియొక తీర్మానము చేయబడెను. భగవతీచరణుని మరణమునకు విచారము తెలుపుచును దేశస్వాతంత్ర్యముకొరకు వీరు మరణించిన చంద్రశేఖరుడు అజాద్, స్త్రీ వాలంటీర్లను శిక్షించిరని మోతీలాలు, మహాత్మవదీ, గణేశశంకర విద్యార్థిగార్ల మరణమునకు విచారము తెలుపుచు, ఘూర్వాలీ సైనికుల నభినందించుచు, అనేక ప్రదేశములలో నిరాయుధులగు భారతీయులపై దురాగతముల ప్రేల్చి హింస విధించిన పోలీసు వారియొక్కయు, సైనిక ప్రముఖులయొక్కయు, ప్రవర్తనను ఖండించుచు తీర్మానములు గావింపబడెను.

ప్రకటన

ఇందుమూలమున ప్రజలకు తెలియపరచునదేమన నగరసంరక్షణశాఖ (మహాకమేబల్దియా) యొక్క ఫిల్టరు హౌస్, నగరు నల్లాలు, తేలి నల్లాలు, హైద్రాబాదు నగరమునందు వ్యాపించియున్న జనసంఖ్యకు సరిపోవుటలేదు. అనేకవీధుల నుండి నీరు సరిపోవుటలేదని ఫిర్యాదులు వచ్చుచున్నవి. దీనికై నీటివసతులు హెచ్చించుటకుగాను ఈ శాఖనుండి ఒక స్కీము తయారుచేసి ప్రభుత్వమువారికి సమర్పించుకొనబడినది ఇది త్వరలో అంగీకరింపబడునని నమ్మకము గలదు.

ఇట్టి తరుణమున నీటి గొట్టములు హెచ్చింపబడును. ప్రతిచోటికి నీరు తగినంత చేరుచుండగలదు. ఈస్థితిగతులను గమనించి ప్రజలు నీరు వృథావ్యయము పరచరని నమ్మెదము. కొన్నిగృహములలో ఉద్యానవనములు గలవు. గృహయజమానులు రాత్రింబవలు నల్లాలను విడచియుంచి అవసరమునకన్న హెచ్చునీరును పోగొట్టెదరు. కనుక ఇట్టి మహాశయులను కూడ నీటి యుపయోగమున తగుశ్రద్ధ పుచ్చుకొనెదరని నమ్ముచున్నాము. ఏలయన ప్రజలకు నీరు లేదని ఫిర్యాదు చేయుటకవకాశముండరాదు. అట్లు కాదేని ప్రజాసౌఖ్యము దృష్టి యుందుంచుకొని ఈశాఖవారు ఖాస్గీనల్లాలు ఆపివేయవలసి వచ్చును. లేక వాటికి నీరు లెక్కించు యంత్రము నెలకొల్పవలసి వచ్చును. నీరు తగినంత లేనందున ౧౩౪౧ ఫ. ఖుర్దాదునెల ౧౦ తేదినుండి అన్ని నల్లాలకు ఉదయము ౬ గంటలనుండి ౧౧ వరకును, సాయంత్రము ౪ గంటలనుండి ౮ గంటల వరకును, నీరు యొసగబడును. ఇతర వేళలలో నిలిపి వేయబడును.

సదరు మొహతెమిం

అబ్రసాని బల్దా

గోలకొండపత్రిక
ప్రజోత్పత్తి నామ సం॥ర చైత్ర శు॥ ౧౪
బుధవారము

కరాచీ కాంగ్రెసు

(౧)

అఖిల భారత దేశీయ మహాసభయొక్క ౪౫ వ సమావేశము కరాచీ నగరమునందు ఆదివారమునాడు ప్రారంభ మయ్యెను. ఈ మహాసభకు దేశసేవాతత్పరులును, కార్యదీక్షాపరులును నగు సర్దారు వల్లభభాయి పటేలు గారధ్యక్షులు. వీరు రైతు బిడ్డలు బార్డోలీ తాలూకా వీరిజన్మభూమి. గ్రామములందలి రైతులస్థితి బాగుపడిన కృషీవలుల కష్టములీడేరిన, దేశ మున్నత స్థితికి వచ్చునని భావించువారు. అందువలన వ్రాయ్యము నుండియు పటేలుగారు రైతుల అభివృద్ధికై పాటుపడుచున్నారు. గుజరాతు రాష్ట్రమునందలి బార్డోలీ, బోర్సదు మున్నగు తాలూకాల రైతుల కష్టపరంపరలను తొలగించుటకై ప్రయత్నించి యున్నారు. ఇందు వారికి విజయము చేకూరెను. కనుకనే గుజరాతు కృషీవలులు పటేలుగారిని తమ సర్దారుగ జేసికొనిరి. ఇట్టి స్వాతంత్ర్య యోధుడు, అహింసా తత్పరుడు, కార్యదీక్షాపరుడు, రైతుల పాలిటి కల్పవృక్షము, కరాచీ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగుట దేశీయుల అదృష్టమనియే చెప్పవచ్చును.

పటేలుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు గత సంవత్సర అనుభవముల విశదీకరించుచు ప్రజల భావి కర్తవ్యమును సూచించిరి. స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు అహింసా విధానమే ఆచరణయోగ్యమని సూచించిరి. స్వదేశీ ప్రచారము ప్రజల ప్రధాన వాక్కు యు, విదేశవస్త్ర మత్తుపదార్థముల బహిష్కరణ మావశ్యకమనియు, గాంధీ-ఇర్విను ఒడంబడిక షరతులకు లోబడి ప్రస్తుతము శాంతి యుతముగ కట్టుగ నలుపవలసినదనియు, దేశీయులను హెచ్చరించిరి. ముఖ్యముగా దేశీయ సంస్థాన ప్రజలకు బ్రిటిషు ఇండియాలోని ప్రజలకుగల పౌరసత్వపు హక్కులుండవలయునని సూచించిరి.

పటేలుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము క్లుప్తముగ నుండి ముందు దేశీయులు చేయదగిన కార్యమును వెల్లడించుచున్నది వారు చెప్పవలసిన దానిని స్పష్టముగ చెప్పివేసిరి. ప్రస్తుత సమయమున అవసరమైనది కార్యదీక్ష. అట్టి కార్య తత్పరతను పురికొల్పి స్వాతంత్ర్య రథమును నడపుటకు పటేలుగారు తెంతయు తగియున్నారు. వారి సారథ్యమున భారత దేశము నకు స్వరాజ్యము లభించుగాక!

చుంగీ

హైదరాబాదు నగరమునకును సికింద్రాబాదు నగరమునకును బయటనుండి వచ్చిన వస్తువులపై కరోడిగిరి వసూలు చేయుచుండిరి. దీనినే చుంగీఅని వ్యవహరింతురు ఇటీవలనే అనగా సుమారు వారము పదిదినముల క్రిందట యీచుంగీ వసూలు నిలిపివేయ బడినదని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించి యున్నారు. ఈచుంగీవలన ప్రజలకు అంతగా నష్టము లేదనియే మా యభిప్రాయము వలన చుంగీవలన ప్రభుత్వమువారికి సంవత్సరమునకు ౨-౩ లక్షలకన్న నెక్కువ యాదాయము లేదు. హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు వంటి పెద్ద నగరములలో మహారాజులు నవాబులు, జంగులు, దొరలువుండు నగరములలో సంవత్సరం లో తెప్పించు సామానులపై ౨-౩ లక్షలు కరోడుగిరి వసూలగుట విచిత్రముకాదు. కావున కరోడిగిరిలో రైతులకు బీదవారికి నష్టముగునట్లు చుంగీలో నష్టము కాదనియే మాయభిప్రాయము. మాకు కరోడిగిరి శాఖవారు గతసంవత్సర నివేదికను పంపరు. అనేక ప్రభుత్వ శాఖలు నియమము లేకయే తమకు తోచినవారికి నివేదికలు పంపుచుందురు. అయినను మేము నివేదికను చూచినంతవరకు ౧౩౩౬ ఫసలి చుంగీవలన ౩౫౦౦౦౦ వసూలయ్యెను. కాని గతసంవత్సరము రిపోర్టువలన చుంగీవలన సుమారు ౨౭౦,౦౦౦ మాత్రమే వసూలయ్యెనని తెలియవచ్చెను.

ఉపదేశితులిట్లున్నను ప్రజల పక్షమునుండి యీ చుంగీ అక్రమమైనదని పలుమారు ధ్వనులు వచ్చుచుండెను. జోగిపేటలోని ప్రథమాంధ్ర సభలోను ద్వితీయాంధ్రసభలోను నీచుంగిని నెత్తివేయవలయునని తీర్మానములు కావింప బడెను. ఇప్పుడీ చుంగీ యెత్తివేయుటకు సభా తీర్మానములకేమైన సంబంధమున్నదా లేక కేవలము "బాదరాయణ సంబంధమా" యేమో మాకు తెలియదు. మన ప్రభుత్వమువారు ప్రజల యబలబలకు చెవియొగ్గ మొదలు పెట్టినారని మేము తలంచగలము. ౭ పండ్లనుండి ఘోషించుచున్నను ఖాస్గీపాఠశాలలపై పెట్టిన నుగ్రీవాజ్ఞను తొలగించక విద్యాశాఖాధికారులు శుద్ధబుద్ధి విగ్రహులై పలుకనేరకరు ౧౦ ఏండ్లనుండి సభలపై ఆంక్షయున్నను సుమారు రెండేండ్లక్రిందట ప్రాతశాసనము బాగుగా లేదని దానికన్న మేలైనశాసనమును చేసిరి ముల్లుముప్పు మేకు మేలు అనిచెప్పి ముల్లుపీకి కాలిలో మేకు కొట్టినట్లున్నది. అది అప్రస్తుతము.

ఇక ప్రస్తుతమునకు వత్తము ప్రభుత్వము వారు తమకే దయగలిగి యీచుంగీని యెత్తివేసినారని యుంచుదము ఈకార్యమునకై దేశజనులందరును కృతజ్ఞులుగా నుండవలసినదే.

అయితే మాకు కొన్నిసందేహములున్నవి. చుంగీ యెత్తివేసినను కరోడుగిరీల దగ్గఱ నేమియు దౌర్జన్యము లేకుండ నేమియేర్పాటులైనవో మేము కరోడుగిరివారికి వ్రాసినను వివరము తెలియలేదు సాధారణముగా సముద్రము నుండి వచ్చు సరుకులపై బొంబాయి వంటి రేవుపట్టణముల దగ్గర మొదలుపన్ను వసూలు చేయబడును. తర్వాత బ్రిటిషు ఇలాకానుండి మనరాష్ట్రములోనికి వచ్చునప్పుడు రెండవతూరి పన్నువసూలు చేయబడును. అటుపై మన రాష్ట్రమునుండి హైదరాబాదు నగరములోనికి అదేసరకు వచ్చునప్పుడు మూడవతూరి కరోడిగిరి వసూలు చేయబడును. ఉదాహరణార్థము.

పట్టు (రేషమ్-జై సరిరకము) పల్లాకు ౫౦ రూపాయిలు కరోడిగిరి వసూలు ౫౦-౦-౦

ఇదేప్రకారము బొంబాయిలోతీసికొనిన ౫౦-౦-౦

ఇదేప్రకారము హైదరాబాదులో వసూలయిన ౫౦-౦-౦

అనగా హైదరాబాదులోనికి ఒక పల్లాతూకము గల పట్టువచ్చినట్లైన ౧౫౦ రూపాయిలు కరోడిగిరికి మాత్రమే (అనగా (బ్రిటిషు మొగలాయి కలసి) యియ్యవలసి యుండును.

అయితే యిది యసాధారణమగు యుదాహరణము. సాధారణముగా నూటికి౫ రూపాయిలు కరోడిగిరి మనవారు తీసికొందురు. ఇటులే బొంబాయిలో తీసికొందురనుకొనిన ౧౦౦ రూపాయిల వస్తువునకు ౧౦ రూపాయిలు మనరాష్ట్రములోనికి వచ్చువరకియ్యవలసి యుండును. అపై హైదరాబాదునగరమునకు వచ్చినమరియొక ౫ రూ. యియ్యవలెను ఇట్లు ౧౦౦ కి ౧౧౫ రూపాయిలగును. ఇది ప్రజలకు నష్టమే యనవలెను.

ఇక ముందీనష్టములో ౧౦౫ మారుగా ౧౧౦యే వసూలగుటచే ప్రభుత్వము వారికి ౧౦౦ పై ౫ రూపాయిల నష్టమును రైతులకీ ౫ రూపాయిల లాభమును కలుగును.

ఇక విచారింపదగినది ముందు చుంగీవిషయమను చర్చలు. రైలునుండి ప్రయాణీకులు జిల్లానుండియే తెచ్చిరో బ్రిటిషుయిలాకానుండియే తెచ్చిరో యూకేమి తెలియును అనిచుంగీకిబదులు గాకరోడిగిరివసూలు చేసిన యెట్లు? ఈ విషయమున కరోడిగిరివారు విశదముగా ప్రజల కిబ్బందులు లేనట్లుగా నాజ్ఞలు కావించిన బాగుండును. స్థలమునుండి వచ్చు వారాస్థలమునుండి సామానులను తెచ్చినట్లు గ్రామాధికారులనుండి చిట్టీలు పొందిన నగరములో వానిని పరీక్షించకయే వదలిపెట్టుట మంచిది.

సాధారణముగా కరోడిగిరీ స్టేషనులో కరోడిగిరీవారి చర్యలు చిత్రముగా నుండును. క్రొత్తగా జైలులకు పోయినవారి వస్తులన్నియు పరీక్షించినట్లు ప్రయాణీకుని పూర్తి పరీక్ష పలుమారు జరుగుచుండును. అనుమానస్థుడగు నుల్లై దొంగను పోలీసువారు నిలిపి వానిమూటను పరీక్షించినట్లు పాపము ప్రయాణీకులు ఫలాహారము డబ్బాలు తెచ్చినను వానిని పరిశోధించక మానరు. మరియు స్త్రీలు తమ చీరలు సొమ్ములు మామూలు ధరించు వస్తువులు పెట్టెలలో తెచ్చినను నింటిగుట్టు బట్టబయలు చేసినట్లు బాటలో వారి పెట్టెలను దింపించి వస్తువులన్నియు తలక్రిందుచేసి లొడబెట్టనిది మానరు కొన్నికొన్ని సమయములలో బ్రిటిషు ఇలాకావారు మనదేశ మర్యాదలు తెలియక యిట్టిచర్యలను సహించునలవాటు లేనివారగుటచే కరోడిగిరివారిచే తగవులాడుదురు. దానిఫలితముగా వారికింకను కష్టములు కలిగిన విచిత్రమేమి? కొన్ని సమయములలో చిట్టీ చేయుమని బహుకాలము ప్రయాణీకుల నాపుదురు. ఒకతట్టు జట్కాబండివాడు పీకులాడును. ఒకతట్టు కరోడిగిరీవారు ఆలస్యము చేయుదురు. స్త్రీలతో సహా వచ్చిన వారిని చూపెట్టుకొనుట యొక్క శ్రమ. ఈ విధముగా పీడింపబడి ప్రయాణీకుడు తుదకు విసిగిపోవును.

ఇట్టి బాధలు కలుగకుండునట్లుగా యేర్పాటు చేయుట మంచిదని మా యభిప్రాయము.

పటేలుగారి ప్రబోధము

స్వదేశీ పరిచారము ప్రతిజాతికి జన్మహక్కు

రౌండుటేబిలు సభలో స్వరాజ్యమును బడయుటకు మార్గాంతర మేదియును కనబడనియెడల కష్టానుభవముతో కూడిన శాసనోల్లంఘనమే శరణ్యమగును

హిందూదేశ రాష్ట్ర ప్రజలకువలెనే సంస్థాన ప్రజలకును పౌరసత్వపు హక్కులను నిర్వచింప వలయును

మనకు కావలసినది హృదయముల యైకమత్యము గాని కాగిదములపైన వ్రాయబడిన కృత్రిమమైన యైకమత్యము కాదు

డిల్లీ ఒడంబడిక ననుసరించి పూర్ణ స్వరాజ్యమును కోరుటకు హక్కుగలదు

కరాచీ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారు అధ్యక్షోపన్యాసమును ప్రారంభించుచు పండిత మోతీలాల నెహ్రూ మౌలానా మహమ్మదలీగార్ల కీర్తిశేషులైనందున వారి కుటుంబముల కను సానుభూతిని తెలిపిరి. అజ్ఞాత యోధుల కుటుంబములకు సానుభూతిని వెల్లడించిరి. భగత్సింగు ప్రభృతుల ధైర్య సాహసములను దేశభక్తిని త్యాగమును ప్రశంసించిరి. అయినను వారవలంబించిన విధానముతో తాము నేకీభవింపజాలమని వాక్రుచ్చిరి. లాహోరు శిక్షలవలన ప్రభుత్వము వారి నిర్దాక్షిణ్యము బాగుగ వెల్లడియైనదని సూచించిరి. ఇపుడు కలిగినంత ప్రబలముగ ప్రజలలో రాజకీయ జాతీయ ప్రబోధ మిదివరకెన్నడును కలిగియుండలేదనియు, అహింసా సిద్ధాంతమును దేశీయులందరును గూడ కొనసాగింప గలిగిరనియు, అహింసయందుగల అనంతశక్తి నీ భారతదేశమిపుడు నిదర్శనపూర్వకముగ నెల్లడింప గలిగెననియు, కృషీవలులే అందరికంటెను బాగుగ వెల్లడింపగలిగిరనియు, స్త్రీలను, బిడ్డలను, అత్యధికముగ సేవజేసిరనియు, సత్యాగ్రహోద్యమము సఫలమగుటకిదియే ముఖ్య కారణమనియు, భారతీయులవలంబించిన ఉద్యమము విశ్వమునకంతకును సంబంధించినదనియు, అన్ని దేశములవారును ముఖ్యముగా అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల వారు భారతీయులపట్లసానుభూతిని చూపుచున్నారనియు, తెలిపిరి.

గాంధీ ఇర్విను ఒడంబడిక

గాంధీ ఇర్విను ఒడంబడిక గూర్చియు, రౌండుటేబిలు సభ గూర్చియు, ఇట్లు నుడివిరి:—

గాంధీ ఇర్విను ఒడంబడికను మీరు ఆమోదించెదరను దృఢ విశ్వాసముతోనే కార్యసంఘము వారు సమ్మతించిరి. కార్యసంఘమువారు మీచే నధికారమొసంగబడిన మీ ప్రతినిధులగుటచే వారామోదించిన యొడంబడికను మీరుకూడ స్థిరపరచవలయును గాని దీనిని తిరస్కరించుటకు మీకధికారము లేదని కూడ నేను తలచెదను. ఈ యొడంబడిక రెండుపక్షములవారికి చాల గౌరవప్రదముగానే యున్నది. మనము దీనిని ఆమోదింపక పోయినచో ప్రపంచముయొక్క నిందకు పాత్రులము గావలసి వచ్చును. దేశీయుల కష్టముగూడ నిష్ఫలమగును. కాంగ్రెసువారు రౌండుటేబిలు సభలో పాల్గొనవలయునని ప్రధానమంత్రి, ఇండియామంత్రి, రాజప్రతినిధిగార్లును, దేశీయులలో విఖ్యాతులగు సోదరులును, కోరియుండుటవలనస్వపరిపాలనమును రౌండుటేబిలు సభలో కోరుటకు కాంగ్రెసువారికి అవకాశ మియ్యబడు నెడలను రౌండుటేబిలు సభలో కాంగ్రెసువారు పాల్గొనుటయే కర్తవ్యమని కార్యసంఘము వారు తలచిరి, ఆ సభలో మన ప్రయత్నము కొనసాగకపోయిన యెడలను, స్వరాజ్యమును బడయుటకు మార్గాంతర మేదియును కనబడని యెడలను, కష్టానుభవముతో గూడిన శాసనోల్లంఘనమే శరణ్యమగు నెడలను, అదియే మనకు మహాభాగ్యమగును. డిలీ ఒడంబడిక ననుసరించి మనము పూర్ణస్వరాజ్యమును కోరుటకు హక్కుగలదు. సైన్యము విదేశ వ్యవహారములు, ఆర్థికవిధానము మొదలగు అన్నివిషయములపైనను సంపూర్ణాధికారము కోరుటకు మనకు హక్కుగలదు. రక్షణోపాయములుగాని, మినహాయింపులుగాని, మన శ్రేయమును లక్ష్యముంచుకొనునవే యేర్పడును

సైన్యము బ్రిటిషు సహాయము

ఇపుడు మనకు సైనికపుణ్యము అవసరమై యున్నది. ఇంగ్లీషువారి విషయములో సాయపడెదమన్నచో ఏల మనము వారి సాయమును పరిగ్రహింపగూడదు? ఇది ఒక్క ఉదాహరణము మాత్రమే. ఇట్టివి పెక్కు గలవు. కావున దేశసంరక్షణ కాలములో రక్షణోపాయము (బ్రిటిషు సైనికోద్యోగులను బ్రిటిషు సోల్జర్లనుకూడ కొందరను చేర్పవచ్చును) నిలుపుకొనుట మాత్రమై యుండవచ్చును. కాని, దేశ సంరక్షణాధికారము మాత్రము బ్రిటిషువారి చేతిక్రింద నుండగూడదు. బ్రిటిషువారి సలహాను మనము కృతజ్ఞతతో నందుకొనవచ్చును బ్రిటిషువారు అధికారము చలాయించుట మాత్రము మన మంగీకరింపజాలము. హిందూదేశమును సంరక్షించుటకై పరదేశమును హిందూదేశ సైన్య మెదుర్కొనిన సమయమొక్కటి కూడ పొడకట్టుటలేదు. కావున విదేశములెవ్వియో మనపై బడునను భ్రాంతిచే మనము భీతిల్లవలదు. మనకు సైన్యము వలసియున్నను ఆపరిటి సైన్యరీత్యమొకటి మనకు వలదు. ఆసైన్య వ్యయభారము పరిపోషణకై మనము అనుదినము పీల్చివేయబడుచున్నాము.

సివిల్ శాఖల పరిపాలనము

హిందూదేశము స్వాధికారమును స్వీయాభ్యుదయమును గాంచవలయుచో, సివలు సర్విసు వ్యయమును చాల తగ్గింపవలసి యుండును. దీనికి ఫలితముగా సివిల్ ఉద్యోగుల వేతనములు తగ్గింపవలయును.

పూర్ణ స్వరాజ్య తీర్మానము

లాహోరులో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును మనము తీర్మానించుచున్నాము. అంతటినుండి మనము వెనుకకు తగ్గుటలేదు. ఈ స్వాతంత్ర్య శబ్దము వలన బ్రిటను దేశముతోగాని మరియే దేశముతోగాని, సంబంధమును విడగొట్టవలెనని ఉద్దేశింపలేదు. అన్యోన్య రహితార్థమై సమానమైన భాగస్వాములుగా నెవరి యిష్టముచొప్పుననైనను విడిపోవు స్వాతంత్ర్యముతో సంబంధము గలిగియుండుటకీ స్వాతంత్ర్యశబ్దము అడ్డురాజాలదు.

ఫెడరేషను

ఫెడరేషను ఆకర్షణీయమైనభావమే. కాని దానివలన క్రొత్త చిక్కులు కలసూపుచున్నవి. సంస్థానాధిపతులు సామ్రాజ్య విచ్ఛేదమును చెవిబెట్టరు. అయినను వారు సరియైనభావముతో ఫెడరేషనులో చేరుచో, అది లాభకారియే వారుచేయుట ప్రజాపాలనాభివృద్ధి కంతరాయముగా నుండగూడదు. కావున వారు స్వాతంత్ర్యభావమునకు సరిపడని నియమములు తలపెట్టకు గాక యని నేను ప్రార్థించుచున్నాను. యుగధర్మమునుబట్టి ముందు నడచెనున్నామని సంస్థానాధిపతులు స్వయముగా పెద్దల ప్రోద్బలము లేకయే కార్యరూపముగా నమ్మజెప్పెదరుగాక!

సంస్థానప్రజలు

హిందూదేశ రాష్ట్రప్రజలకువలెనే, సంస్థాన ప్రజలకును పౌరసత్వపు హక్కులను నిర్వచింపవలెను. హిందూదేశములోని జనులు యావన్మందియు ప్రధానమైన కొన్ని సామాన్యపు హక్కులను సమానముగా కలిగియుండ నొప్పును అట్టి హక్కులున్నచో, వాటి ఉల్లంఘనము సరిపెట్టుటకు ఎల్లరకును సమానమైన న్యాయస్థానముండవలెను. అంతేగాక, పెడరలు కొంతవరకైనను సంస్థానప్రజలకు ప్రత్యక్ష ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని కోరుటలో నెక్కువేమియు లేదు.

బర్మావిభజనము

బర్మా విషయములో. ప్రభుత్వమువారి వార్తాచ్ఛాదన వలన, నిజమైన పరిస్థితుల నెరిగికొనుటకు మనకు వలనుపడదు. బర్మాదేశము హిందూదేశము నుండి విడిపోవలెనా, లేక స్వతంత్రభారతమున నొక భాగముగా నుండవలయునా యనుట బర్మావారే నిశ్చయింప నర్హులు. కాని బర్మాలోని అన్నిపక్షములవారును తమమనస్సు స్పష్టీకరించు నవకాశ ముండవలెననుట మనకేగాక ప్రపంచమున కంతటికిని ముఖ్యమైయున్నది.

హిందూమహమ్మదీయ సమస్య

దేశములోని ఆయాసంఘములకు సంతృప్తి నీయజాలని సాంఘిక సమస్యా పరిష్కారమున

ను కాంగ్రెసువారంగీకరింపజాలరు. నేను హిందువుడనగుటచే నాకు పూర్వము అధ్యక్షులుగానుండినవారి పద్ధతినే నేనును అనుసరించెదను. స్వదేశీ కలమును స్వదేశీ కాగితములను తీసికొనిపోయి అల్పసంఖ్యాక సంఘములవారికిచ్చి వారి కోరికలను వ్రాసి యీయమని కోరెదను. వారి సూచనలను నేనామోదించెదను. అది అన్నిటికన్న దగ్గరదారి. కాని దీని ననుసరించుటకు హిందువులకు ధైర్యముండవలెను. మనకు కావలసినది హృదయముల యైకమత్యము కాని కాగితములపై వ్రాయబడిన కృత్రిమమైన యైకమత్యము కాదు. ఈ రెండవ యైకమత్యము ఏపాటి భారముమీద పడినను సరే, భగ్నమైపోయి యూరకుండును. సాంఘికముగ నైకమత్యము సమకూర్చుటకు మూడవ సమావేశములకు కూడ సాధ్యము కాదు. దానిని మనమే సాధించుకొనవలసి యున్నది. ఈ విషయమున కాంగ్రెసువారి ప్రయత్నలోప మేమాత్రము నుండగూడదు.

ఒడంబడిక షరతులు

కాంగ్రెసునకు తగినంత బలము చేకూరినను కాని పూర్ణస్వరాజ్యమును సంపాదించి యీయజాలదను సంగతిని మన మందరమును స్పష్టముగ తెలిసికొనవలెను. మనకిప్పుడున్న శక్తికి మనము మరింతశక్తిని సమకూర్చుకొనవలసి యున్నది. అట్లు ఎక్కువబలము సంపాదించుకొనునంతవరకు గల మార్గములలో గాంధి - ఇర్విన్ ఒడంబడిక షరతులను మనము అక్షరశః నెరవేర్చుట యొకటి.

విదేశవస్త్ర బహిష్కారము

ఇంక మన లక్ష్యముల నన్నిటిని పొందగజేసికొనుట రెండవమార్గము. మనము విదేశవస్త్ర బహిష్కారము విషయమున చాలవరకు ముందుకు సాగివచ్చితిమి. ఈబహిష్కారమువలనకలగు హానికి జంకేకాక అది మన కర్తవ్యము కూడను. బహిష్కారము లేకపోయినచో నిరుపేదలుగ నున్నవారు కోట్లకొలది ప్రజలు మాడి చావవలసినదే. చౌక ధరలకు విదేశవస్త్రములు వచ్చి పల్లెటూళ్ల నాక్రమించి వైచినచో, రాట్నపు పరిశ్రమ పెంపొందనేరదు. అందుచే విదేశీగుడ్డ దేశములో లేకుండ జేయవలసినదే. ఒకవేళ విదేశవస్త్రము లున్నను దొరికినను, అవి చాల ప్రియముగ నుండవలెను. ఇప్పుడు కోట్లకొలదిగ ప్రజలు తిండిలేక మాడుటకు కారణము దేశము నిస్సారమయిన దగుటకాదు. పైరుపంటలు లేనికాలములో వారికి పని దొరకకుండుటయే ఆ కారణము. కాబట్టి తమతమ గ్రామములలో వారికి సులభముగ పని దొరకకపోవుట వలననే, వారు తిండిలేక మాడవలసి వచ్చుచున్నది. మన వ్యవసాయదారులకు ఈ పని లేనితనము సహజమై పోయినది. ఈవ్యాధిని కుదుర్చవలెనన్నచో, అందుకు నిరంతరమగు ప్రతిచార మవసరము. ఈ నష్టమునకు మనము స్వయముగా నూలు వడికి ఖద్దరు బట్టలను ధరించుటయే ఇట్టి ప్రతిచారమున కుత్తమమైన పద్ధతి. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము కేవలము రాజకీయమైన ఎత్తుగడగా నేర్పడినదికాదు. అది ప్రజల ఆర్థికసాంఘిక దుస్థితిని నివారించుటకై యేర్పరుపబడిన శాశ్వత సాధనము. అందుచేత విదేశవస్త్రముల వర్తకులు ముందు సంగతినిగూర్చి బాగుగా నాలోచించుకొని, దేశక్షేమమును కోరినవారైనచో, తమ విదేశవస్త్ర వ్యాపారమును విడిచిపెట్టుకొనుట మంచిది.

పికెటింగు

ఈ సందర్భములో పికెటింగునుగూర్చి నేను కొంత చెప్పవలసియున్నది. మనము నీపికెటింగు విడిచిపెట్టుకొనుటకు వీలులేదు. పికెటింగు న్యాయసమ్మతమైన మామూలు హక్కు. కాని దానిని నియమితషరతులకు లోబడి మనము కొనసాగింపవలెను. అప్పుడది యితరులకు బాధ కలిగింపకపోవుటయే కాక యెక్కువ ప్రబోధకముగ గూడ నుండును. ఇట్టి పికెటింగు జరుపుటకు స్త్రీలే యెక్కువ అర్హతగలవారు. అందుచే, ఇదివరకు తామారంభించిన అద్భుతమగు పనిని కొనసాగించి, శాశ్వతమగు భారతజాతి కృతజ్ఞతను తిండిలేక మాడుచున్న కోట్లకొలది ప్రజల యాశీర్వాదములను నారీ(స్త్రీలు) సంపాదించుకొందురని కోరియు నేనాశించుచున్నాను.

బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కరణ

బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కరణము రాజకీయ సాధనముగను, బ్రిటిషువారిపై దండన విధానముగ నుద్దేశింపబడినది. కడచిన వత్సరమునందు తుపానువలె ప్రబలిన జాతీయోద్యమమునందు యీ ఆయుధము తీవ్రముగను ప్రయోగింపబడినది. ఇప్పుడది తాత్కాలికముగ నిలుపు చేయబడినది, సంధి సంప్రదింపులద్వారా మన గమ్యస్థానము చేరవలసి యుంటిమి. ప్రస్తుతము బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కారము నుపసంహరించి స్వదేశీ యుద్యమమును మాత్రము బలపరచవలెను. స్వదేశీ ప్రచారము ప్రతిజాతిని జన్మహక్కు. మన దేశములో ఉత్పత్తియగు ప్రతి వస్తువునకును మనము ప్రోత్సాహమొసంగవలెను. స్వదేశీవస్తువున్నపుడు దానికి బదులు విదేశీ వస్తువేదైనను సరే, బ్రిటిషు వస్తువుగాని యితర దేశీయుల వస్తువుగాని విసర్జింపవలసినదే. జాతీయాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధన మిదియే.

సమాన హక్కులు

ఆంగ్లేయులకు మనకు వర్తక వాణిజ్యముల విషయమున సమాన హక్కు లుండవలెనని చాల వాదము బయలుదేరినది. బలవంతునకు, బలహీనునకు రాక్షసునకు మరుగుజ్జునకు, ఏనుగకు దోమకు సమానత్వ మెట్లు కుదురును? విశేష తారతమ్యముగల వ్యక్తులకు సమానహక్కు లుండవలెనన్న తక్కువస్థితిలో నున్నవాని నుచ్చస్థితిలో నున్నవానితో సమాన స్థితికి తేవలెను. బ్రిటిషు వారివద్ద మన మింతవరకు నిమ్నజాతులకన్న తక్కువ దశలో నున్నాము. బ్రిటిషు లేక తదితర దేశముల పరిశ్రమల నుండి ముఖ్యముగ భారతీయ పరిశ్రమలకు సంరక్షణ మొసంగుటయే భారతజాతి జీవించి యుండుటకు ముఖ్యసాధనము.

మద్యనిషేధము

ఆర్థికాభివృద్ధికి విదేశవస్త్ర బహిష్కారము యెట్లవసరమో జాతియొక్క నైతికాభివృద్ధికి మద్య నిషేధముకూడ అట్లే అవసరమైనది. మద్యము రాబడి యంతయు నిషేధ ప్రచారమునకే వినియోగించుటకు ప్రభుత్వమువారు యేర్పాటుచేసినను, మేమీ దుకాణములందు పికెటింగు చేయుచునే యుందుము. దేశములో ఒక్క గజమైన విదేశవస్త్రము, ఒక సారా దుకాణముకూడ లేనంతవరకు మేము పికెటింగు చేయుచుందుము.

ఉప్పు సత్యాగ్రహము

శాసనములను ఉల్లంఘించు ఉద్దేశముతో మాత్రమే ఉప్పుసత్యాగ్రహము చేయరాదు. ఉప్పుకొఠారులపై దాడి సలుపరాదు. కాని ఉప్పుపంటకు చేరువనుండు పేదవారు ఉచితముగ ఉప్పు చేసికొని విక్రయించుకొనవచ్చును.

స్వరాజ్యము-పేదలు

గాంధిగారి 11 షరతులు స్వరాజ్య సారముగ నెంచెదరు. రయితులకు సంతృప్తిగొలుపనిది స్వరాజ్యము కానేరదు. భూస్వాములు, రాజులు మహారాజులు మున్నగువారు చెమటూడ్చి పాటుపడు వేలకొలది ప్రజలకుహాని కలిగించకుండునంత కాలము వారి హక్కులను నేను గౌరవింతును. కాని క్రిందనున్నవారిని లేవదీసి దేశమునందలి అత్యున్నతులగు వారితో సరిసమానులుగ జేయుటయే నా కర్తవ్యము. సత్యము అహింసా సందేశములు బాగుగ నాటుకొని జనము తమ గౌరవమును శక్తిని గుర్తించగల్గుట [illegible] కాని యింకను చాల జరుగవలసియున్నది. మనము [illegible] మనకొరకు [illegible] గర్జించవలెను మన స్వల్ప[illegible] కాంగ్రెసు [illegible] సాధించుటకు యున్నదనియు, సేవ శక్తి సామర్థ్యము గలదనియు మన మందరము గుర్తించవలెను.

అస్పృశ్యత

అస్పృశ్యతా నివారణ విషయమున ఇంకను శ్రద్ధ చేయరాదు హిందువులు పూర్తిగ ఈ పాపమును పోగొట్టుకొని యుండినచో గడచిన యుద్యమము యింక నెక్కుడు ప్రకాశవంతముగ నుండెడిది. ఆత్మపారిశుద్ధ్యమునకు అవసరమగు యీ మహాకార్యము, అస్పృశ్యతా నివారణము జరుగనిచో స్వరాజ్యమునకు అర్హులము కానేరము స్వరాజ్యము చేకూరినను, హిందూమతమునకే మచ్చ గలిగియుండినచో, విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము లేనిపట్ల స్వరాజ్యము నరక్షించుకొనుటెంత కష్టముగునో అంత కష్టముగును.

కావలెను

ఈ క్రింది ప్రాంతములనుండి గోలకొండ పత్రికకు వార్తలువ్రాయు విలేఖరులు కావలయును.

౧. వనపర్తి సంస్థానము
౨. గద్వాల ,,
౩. ఆత్మకూరు ,,
౪. గోపాలపేట ,,
౫. రాయచూరు (టవును)
౬. నిజామాబాదు ,,
౭ మహబూబునగరము,

ఆయా ప్రాంతములవారు విలేఖరులుగా నుండగోరిన మాకు తెలుపప్రార్థితులు.

సంపాదకుడు
గోలకొండ పత్రిక హైదరాబాదు

ఆంధ్రోన్నత పాఠశాల

ఆంధ్రోన్నత పాఠశాలాస్థాపన విషయము ఇదివరకే గనుక దీని ఆచరణీయాదుల గురించి యోచించుచున్నదనుటకు ద్వితీయ ఆంధ్ర మహాసభ యొక్క తీర్మానమే ప్రమాణము. ఈ విషయము నేడు ఆంధ్రులెల్లరి మనస్సుల నాకర్షించియున్నది. అంధ్ర మహాసభా రంగమందును, తదనంతరము హైదరాబాదునందు ఆంధ్ర మహాశయులు క్రియాపూర్వకముగ చూపిన ఉత్సాహమే ప్రత్యక్ష నిదర్శనము.

ఆంధ్రోన్నత పాఠశాల యావశ్యకతను గూర్చి వ్రాయుటకు శ్రీ ప్రతాపరెడ్డిగారును, ఆంధ్రప్రముఖులును ముఖ్యులై తగియున్నారు. అయినను ఏతద్విషయమున నంత అత్యంతాదర భావముగలవాడ నగుటచే, నాకు తోచిన కొన్ని సంగతులను పాఠకలోకసమ్ముఖమున కొన్ని మార్గములను నడచి సిద్ధాంతముచేయ సాహసించినందులకు నన్ను మన్నింతురుగాక!

(౨)

సర్కారువారు పాఠశాలలు స్థాపించి విద్యా సౌకర్యములు కల్గించియుండగా ఈ పాఠశాల అవసరమేమి? అని యొకరు ఆక్షేపించవచ్చును. మనము దీర్ఘముగ వారి విమర్శల నిట్టి యాక్షేపణకు ప్రత్యుత్తరమియ్యగలిగినట్లు హితంకాము కొరగలదు. సర్కారువారు ఆసుపత్రులు స్థాపించిరని ఇతరులు దవాఖానాలు స్థాపించుట మానుకొని వారా? అందరు సర్కారు ఆసుపత్రులకే పోవుచున్నారా? లేదు. ఏల పోవుచుండుటలేదు? సర్కారువారు గ్రంథాలయములు స్థాపించియున్నారు. కావున మనము గ్రంథాలయములు స్థాపించుట మానుకొన్నామా? సర్కారువారు వసతిగృహములు నెలకొల్పియున్నారు. కావున మనము వసతిగృహములు నెలకొల్పుట మానుకొనియున్నామా? లేదు లేదు. సర్కారువారు తమ విధాయక కృత్యములను తాము చేయుచున్నారు. ప్రజలు తమ విధాయక కృత్యములను తాము చేయవలయును. అట్లుచేయక సర్కారువారిపై నే యాధారపడియున్న యెడల అసలు అంధ్ర మహాసభ యవసరమే లేకపోవును. సర్కారు సంస్థల నెలకొల్పుట ఇచ్చట మా ముద్దేశము కాదుగాని, వాటికంటె ప్రజా సంస్థలకె జనులు కలిగించు తృప్తి గలదనుటకు కెక్కువ యవకాశము కలదనుటకెట్టి సంశయము లేదు. ఇందుకు ప్రపంచ చరిత్రయు, హైదరాబాదులోని ధర్మాసుపత్రులును, రెడ్డిబోర్డింగు వివిధ సంఘములును తారాణములుగా నుండగలవు.

నిజాం రాష్ట్రము విశాలమైనది. ఈ రాష్ట్రము ఇంచుమించు ౧౪ లక్షల జనసంఖ్య కలిగియున్నది. అందు ౭౦ లక్షల జనులు తెలుగువారలే. ఒక్కొక్కరిని యొంత్వర్యమును చూపుచున్నారో గాని యెక్కువేని మాడుడు. ఇక నిజాం రాష్ట్రములో నేటికి పుస్తకముల ద్వారమే ... ఎందరు ప్రజలంరో ... వారి విద్యార్థి వృద్ధియు గుంటపూవులు ప్రాయమునే యుండును.

ఒక్కసారి చదువరులు తమదృష్టిని మద్రాసు రాజధానిపై పరిలించెదరు గాక! నిజాము మొదలగు నిషేధమునకు వశీభవించినయెడల ప్రతి మండలమునందును జమీందారులు, ధనికులు, ప్రజల పక్షమున ... జిల్లా బోర్డులు, మ్యునిసిపాలిటీ ... యెట్లు పాఠశాలలు స్థాపించి విద్యాప్రచారము గావించుచున్నారో తెలియవచ్చును. బొంబాయి రాష్ట్రములో ... పాఠశాలలు, కళాశాలలు నడుపుచున్నారు.

హైదరాబాదునందు ఎన్ని పాఠశాలలున్నను చాలని యే మాటమాత్రము వీలుమాట విద్యార్థుల నెపములతో ... ఆంధ్రులు ప్రతిష్ఠించుచున్నది. కావున వివిధ సంఘముల స్థాపితము కావలయును. అట్టి యవసరములున్న నిజాం రాష్ట్రమందుదేశ సంఖ్యాకులైన విలక్షణమయి తెలంగాణా ఆంధ్రులకే ... పాఠశాలలను స్థాపించడమేల? ఆంధ్రులు ముఖ్యముగ ఏ విషయములో తమ విధిక్త

తమను నెరవేర్చ వలయును మార్గదర్శకులుగ నుండవలసిన మనము ఇదివరకే ఆలసించినాము. అసలు మానిన దానికంటె ఆలస్యముగ చేసినను మంచిదియే కదా!

(౩)

ఈ పాఠశాలను ఎంతో ధనము కావలయును కదా? ఎవ్వరిచ్చెదరు? ద్రవ్యము దొరకినను మనవారు దీనిని నిర్వహించగలరా? యని మరియొక సంశయము.

పాఠశాలకొరకు మనము చేయబోయియుద్యమమునకై నను ధనము కావలసినదే. ధనమూలమిదం జగత్తని కదా! ధనాభావమని చేసిన యొద్యమము కృశించుటలేదు. ఎవ్వరిచ్చెదర నుటయేల? ఆంధ్రులే యిచ్చుకొనవలయును. సుప్రసిద్ధులగు ఆంధ్ర సంస్థానముల దేశముఖు దేశపాండ్యాలు ఏకేటి దారులు సాహుకారులు ఈ యొద్యమమునకు కిండగా నిలుచుదురనుట కెట్టి సందియము నుండబోదు. వీరిదివరకె మిచేసి నారనెదరేమో. వెనుకటికొలమువేరు. ఈ కాలము వేరు. ఇప్పటి నవీన నాగరికత మాతృభాషయందు, క్రొత్త మార్గములు వారు గమనించుచు ఉక్క పోవుటలేదు. వీరందరు దాతృత్వగుణమున ప్రసిద్ధి కెక్కినవారు. వీరికీ యొద్యమము యొక్క యావశ్యకములను నచ్చచెప్పిన యెడల వారి దాతృత్వ ప్రవాహము ... ఇంకొక సంగతి మనము సర్కారువారి సహాయము కూర్చి ముచ్చటించుదము. మేము ఈ లక్షల యాంధ్రుల మున్నామని నగర్వముగా చాటుకొనుచు అట్టి ఇంతటి జనులలో స్త్రీలను, నిరుపేదలను, పసివారిని విడిచిపెట్టినను ఏపది లక్షలో, ఏ అయిదు లక్షలో ఈ దిన ఒక లక్ష ఆంధ్రులో ఉడుత బద్దె చందమున తోడ్పడినయెడల ఈ మహత్కార్యము నిర్విఘ్నముగను సులభముగను నెరవేరగలదు. కావున ధనాధికులకే యీ ద్రవ్యసహాయ విషయమును విడిచివేయక ప్రత్యాంధ్రుడును తోడ్పడుటకు సంకల్పించవలయును. వారు చేయుసహాయము కించిత్తైనను ఆబీజమే మహా వృక్షమై సత్ఫలముల నొసగగలదు.

ఇక నీ కార్యమును నిర్వహించగలరా యను దానిని గూర్చి యొక్కింత వ్రాయుదను. కార్య నిర్వహణశక్తి మందములని మనకు ... ఇతరులకు గల ... ఆంధ్ర జాతియందు పోతేదు. ఆంధ్రతేజము కొంతకాలము క్రిందపడియుండిన ... ఇప్పుడిప్పుడీకృషి ప్రకాశమునతో వెలుంగుచున్నది. కావున నిరుత్సాహపడ నవసరములేదు. ఇంతయేల శ్రీకృష్ణదేవరాయల అంధ్రభాషానిలయము రెడ్డిరాజుల రాజ్యాధిపత్యమును, విజయనగరాధీశుల కొలువులవలె ఆంధ్రోద్యమములకు పూర్వకావ్యము పఠించిన ఏమిటావలెను ఆంధ్రుల కార్యనిర్వాహ సామర్థ్యమును ప్రత్యక్షముగ గ్రహింపక ప్రస్తుతించుట లేకపోగా ముచ్చట గ మేము చేసినది ఈ నాటి సంస్థలనేగాక ఆంగ్లేయులు ఇతర కార్యకలాపములను ఆంధ్రేతరులుకూడ గమనించి నిశ్చేష్ట చెందుచున్నారు. ప్రశంసించుచున్నారు. ప్రశంస నీయముగ తోడ్పడుచున్నారు. ఇట్టి ప్రోత్సాహ సందర్భములందు ఆంధ్రతాయిత్వములగుట ... మనమిక విమత మెరుగకుండుట మేలగును.

(౪)

ఆంధ్రోన్నత పాఠశాలయనగా ఆంధ్రభాషలో విద్యగఱపు పాఠశాలయనియు ఆంధ్రులకొఱకు నెలకొల్ప పాఠశాలయని యా అర్థము? అని యొక సంశయము. ఇది రెండర్థములను ఇమ్ముకొనిమొదటిదానికిఅవును కొందరనియు రెండవదానికి అవును అని నిస్సంశయముగను జవాబుచెప్పవచ్చును. ఇట్టి పాఠశాలలో హైస్కూలువరకు ఆంధ్రముమూలమున విద్యగఱపుట సాధ్యమాయని విద్యాబోధనకు కలుగు గ్రంథసామాగ్రియుగలదు. కొని కొలమునుట పరిపక్వస్థితికిరావలెను. మనమెంత వరకును సర్కారువారి విద్యాప్రణాళిక ననుసరించి ఆంధ్రబాలురకు శ్రేయస్కరమగు పద్ధతిని విద్యాప్రణాళికను అనుసరించి ఆంధ్రబాలురకు హైస్కూలువిద్య ను ఆంధ్రభాషయందే చెప్పవలయును. కొనియిచ్చుట హైస్కూలు పాఠశాలలలో ఆంధ్రములో విద్యగఱపుటలేదు. ఉరుదుభాష ద్వారా గఱపుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఆంధ్రబాలురకు విజ్ఞాన విద్యాసౌకర్యములు పెరుగుటకు ఎందరో ఆంధ్రులు తల్లడిల్లుచుండుటయేమనిక నిజమగు బాధగ నెఱుగుదను, భాషయెల్లనువగా చెప్పబడు

విద్యవల్ల గలుగు నష్టములను మాతృభాషవల్ల కలుగులాభములను మనవారు గ్రహించి ప్రజాభిమానమయి యావచ్చులకుతోడ్పడించియున్నారు. కావున ఆంధ్రబాలురకు ఆంధ్రభాషలో హైస్కూలువరకైనను ఉన్నత విద్యగఱపుటకను విషయము ను రెండవ పక్షపు మాటయు ఉండజాలదు. సర్కారువారి విద్యాప్రణాళిక వివిధముగ నుండవలయునని ఆటంకముంటే దీనిని యొట్టి యిబ్బందియు నుండదు.

ఇచ్చటి రాజకీయ పరిస్థితులనుబట్టి మన పాఠశాలలోనికి విద్యార్థి ఇతర సంస్థల విద్యార్థులతో కొన్నివిషయములందు సరితూగజాలదు. కావున అంగ్లేయమును క్రమక్రమముగా నే ఆంగ్లమునకు ప్రాముఖ్యమిచ్చి విద్యనుగఱపుచు, నీ ... యున్నత విద్యకు పాఠశాలలోని ఉన్నత తరగతులందు ఆంగ్ల భాష కేవలము విద్యకు పోగించుచు, ఉరుదుభాషకు, ఇ... చి ... ప్రాధాన్యమిచ్చి విద్యాప్రణాళిక ననుసరించుట నారంభమైనను ఈ ప్రయత్నము మూలమున పాఠకులతో సాధ్యపూర్తియగుట ... ప్రారంభించుట ... పాఠ్యాంశములు ఇప్పుడు ఉచిత భాషలో విద్య గఱపు విద్యార్థులకు సౌకర్యము లేకుండ ... ప్రస్తుతమునకు ... బాలురకు తప్పిపోవును. అనుభవమునాడ మన విద్యార్థులకు పరిపాలనను విజ్ఞానమును ఎవరికీ తక్కువలు కొనలేరని మనము కనుగొనవచ్చును.

విద్యాప్రణాళిక విషయములలో మన పెద్దల సలహాలకే నేనున్న నా కొని నాకు తోచిన మార్గములనే నేను వ్రాసినవని చదువరులు గ్రహింతురుగాక!

(౫)

ఆంధ్రులు ప్రత్యేకముగ నొక పాఠశాలను స్థాపించుటలో గల ప్రయోజనమేమి? అని మరియొక సంశయము. ఈ సంశయమును ఒక విషయము ... ఏ భాగములలో కట్టించి సిద్ధాంతీకరించి యున్నాము. ఇక ఆయా పాఠశాలల వాతావరణము ననుసరించి ఆయా విద్యార్థుల మానసికోన్నతి నుండునని మేమిచ్చట నొక్కి చెప్పవలసియున్నది. అట్టి యవకాశమే లేయెడల, మహారాష్ట్రులు, కన్నడిగులు, పర్షియనులు, గుజరాతీలు, పారసీకులు, మహారాష్ట్రులు, జాగీరుదార్లు ప్రత్యేక పాఠశాలలను నేల స్థాపించెదరు? గాని ముఖ్యముగ తెలివి తక్కువవారు కారు. తెలివి గలవారని మన మీరుకొనవలెను. ప్రాచీనయుండలేదు. వారిదివరకె మేల్కొని మారదృష్టితో కార్యరంగమునకు దిగియున్నారు. మనమిప్పటికైనను మారదృష్టిని తెలిసి కార్యరంగమునకు దుముకట శ్రేయస్కరము.

మన భావిసంతతికి మన యీ యొద్యమపు సత్ఫలములను ఒడయగలదు.

ఆంధ్రోన్నత పాఠశాల అచిరకాలములోనే స్థాపితమై, ఆంధ్రభాషకు ఆంధ్రజాతికి నూతన తేజమును కలిగించునుగాక!

"విద్యార్థి"

బ్రహ్మరాక్షసి—మరుగుజ్జు

బ్రిటిషువారు జీవించుటకై మన జీవితము లణగ, ద్రొక్కబడినవి. బ్రిటిషువారికి ప్రత్యేకరక్షణ నాయు భారతీయుల స్నేహభావమే. అసహజమైన విభేదములు తొలగిపోవలయును.

పూర్ణ స్వరాజ్యము తక్కిన దేశములతో ఏవిధముగను సంబంధమక్కరలేని స్వాతంత్ర్యము కాదు.

హిందూదేశములో బ్రిటిషు వర్తకులకును దేశీయ వర్తకులకును భేదము చూపరాదను సూచనను గూర్చి వేట యాడగ జేయూలో "బ్రహ్మరాక్షసి, మరుగుజ్జువాడు" అను శీర్షిక క్రింద గాంధిమహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నారు — "ఈ విషయము పైకి చాల సరళము గానే కనబడును కాని యది మిక్కిలి అపాయకరమైనది. ప్రస్తుతపరిస్థితియిది బ్రిటిషువారు చక్రమునకు పైనున్నారు కాని భారతీయులు మాత్రము క్రిందనే యుండి తామే చక్రము త్రిప్పవలసి యున్నారు. దేశముయొక్క పరిపాలనను సంబంధించినంతవరకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిన యధికారము కుదురుస్తామని, ఇంక వర్తకములో నా అంతరాత్మ అంగీకరించదు. తన క్రొత్త యజమానుడు మాటికి రూపాయలు సంపాదించిన తక్కిన యావత్తు వారు తీసికొని ఇచ్చి వ్యవహారము చేసికొన్నను సరే బ్రిటిషువారు పాలకజాతికి చెందిన వారన్న కారణమునచే ఎక్కువ సౌకర్యములను సంపాదించుకొనగలిగిరి. హిందూదేశపు ధనమును పరిశ్రమలను వ్యాపారమును యావచ్ఛేషము కూడ నిలిచియున్న వారు పైకెచ్చిరి. ఇటువంటిలో ఆత్మయోక్తియే మియుండక ఈ స్థితి కొనసాగుచున్నది. న్యాయమున కూడ లాంకషైర్ వర్తకుల కొరకు హిందూదేశపు గృహపరిశ్రమను (చేనేతపరిశ్రమ) వారెంత నిర్మూలించిరి. బ్రిటిషు పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేసిరి. ఇంతేకాక బ్రిటిషువారు సివిలు దాండిలపై నివసించుటకై మన జీవితములు అణగద్రొక్కబడినవి. ఇట్టి స్థితిలో భారతీయుల లాభములకును యూరోపియనుల లాభములకును భేదము పాటింపరాదన్నచో భారతీయుల హానికలుగకుండుటయే యగును. బ్రహ్మరాక్షసి మరుగుజ్జువానితో సమానాధికారము లేమి?

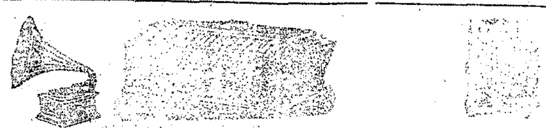
ఇట్టి అసమాన స్థితిలో నున్న వారిని సమానస్థితికి దేవల యునని ఆలోచించుటకుముందు మరుగుజ్జువానినిగూడ బ్రహ్మరాక్షసి యంతవానిగా చేయవలసియుండును. అందుచే మన వర్తకసమాన స్థితికి రాక పూర్వము కొంతకాల మీ చిన్నపిల్లవాని సరిచేయవలసినదని యొకటి యుండును. ఈ పద్ధతి న్యాయమైనది. ఇది జాతివిభేదము ను పాటించుటయన్నచో సందర్భము లేదు. ఈ ప్రశ్నయే లేదిక్కడ అసలు తమ ప్రత్యేకాధికారములను వదలుకొని మన కష్టసుఖములలో పాల్గొన్నచో బ్రిటిషువారెవ్వరైనను వారు మన దేశములో నుండవచ్చును. భారతీయులు స్నేహభావమును చూపుటకు సిద్ధముగనున్నారు. నగరములోని ఆయుధ సైనికాధికారమును వదలుకొని దానికి బదులుగా భారతీయుల స్నేహము గోరవలెను. స్నేహభావమే మనము వారికీయ గల ప్రత్యేకసంరక్షణ. ఇది రెండుజాతులవారికినిగూడ గౌరవకరమైనది. పై పద్ధతిలో జరుగుటలో ప్రతియొకరి మనసునగూడ భేదభావము కల్పడవచ్చును. కాని యెక్కువ తక్కువ లున్నప్పుడు యూరపియనులైనను సరే భారతీయులైనను సరే ఈ విభేదములు తప్పవు.

అందుచే అసహజములైన యిట్టి యెక్కువ తక్కువల ను తొలగింపవలెనన్నచో పాలకజాతివారికి గాని మరి యితరులకుగాని యున్న ప్రత్యేకాధికారములను తగ్గించి వారిని చిన్న సంఘములను సమాన స్థితికి దిగిరావలెనని యందును. ఇక భారతీయులకు సంబంధించినంతవరకు [illegible] ప్రాణమానములు తమ ప్రాణముతో సమానముగా [illegible]

వలసియుండును. ఐన బ్రిటిషువారి వర్తకమునకుగాని లాభమునకుగాని భంగము కలుగవలయునని దీనియర్థము కాదు. ఎక్కడ నివసింపగోరు బ్రిటిషువారు, బ్రిటనులో నున్నప్పుడు తామెంత దేశభక్తులుగ నుండిరో, ఇప్పుడు భారతదేశము విషయముగూడ అంతటి దేశభక్తులుగ నుండవలెను, సుశిక్షితమగు ప్రవర్తనవలనను బుద్ధికుశలత వలనను కార్యదీక్ష మున్నగువాని వలనను ఇక్కడ తామున్నత స్థితికి వచ్చుటకువారు ప్రయత్నించవలెను.

నా స్వప్నము

పైపద్ధతిని మనకు గౌరవకరమగు సంబంధమొకటి (బ్రిటిషువారితో) యేర్పడినప్పుడు బ్రిటిషువర్తకము హిందూదేశపు లాభములకు భంగము కలిగింపజాలదు. అట్టి స్థితిలోనే యుండియు లోపలినుండియుగూడ దోపిడి నిలిచిపోయినచో భారతదేశము అతిశీఘ్రముగ వర్ధిల్లగలదు. దేశములో సౌఖ్యమెక్కువ యగుచున్నకొలదియు ప్రజలలో వాంఛలుగూడ పెరుగుచుండును ఇట్లు వాంఛ లెక్కువ యైనచో, పైదేశములనుండి సరుకులను తెప్పించుకొనుటకూడ యెక్కువ కోరికప్పుడు ఆసాటికి బ్రిటిషువారు మనతోడి భాగస్వాములై యుండిరి. స్నేహభావముతో నున్నచో హిందూదేశమునకు పైనుండి కావలసిన వస్తువులను వేరే సంకటము లేకుండ వారే తెచ్చి యియ్యవచ్చును ఇది నా స్వప్నము దీనిని సాధించుకొనుటకే నే నొడంబడికకు దిగితిని. భారతదేశము నా స్థితికి వచ్చుటకు ప్రతి ఆంగ్లేయుడును మాకు సహాయపడవలెనని నేను కోరెదను. నా పూర్ణస్వరాజ్యము, తక్కిన దేశములతో ఏ విధముగను సంబంధ మక్కరలేని స్వాతంత్ర్యముకాదు, గౌరవకరమైన పరిపూర్ణమగు స్వాతంత్ర్యమది, నా జాతీయతపేక్ష భయంకరముగ గన్పించవచ్చును కాని కేవలము ప్రత్యేకత్వము నది కోరదు ఏ జాతికిగాని వ్యక్తికిగాని హాని గలుగజేయుట దాని యుద్దేశముకాదు న్యాయశాస్త్ర సిద్ధాంతములకు అసలు న్యాయశాస్త్ర సంబంధముకన్న నైతిక సంబంధమే యెక్కువ గానలదు, శాశ్వతమగు సత్యమును నేను విశ్వసింతును"

వెలువడినది.　　　　వెల ౨ అణాలు మాత్రమే

గ్రామజనదర్పణము

గ్రంథకర్త

సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు

పల్లెటూరివారెట్లు వృద్ధికిరాగలరు. వారికి తెలుసుకొనదగిన యంశములన్నియు తేటమాటలతో వ్రాయబడియున్నది. వెల చాల స్వల్పము. గ్రామోద్ధారకులును వెంటనే తెప్పించుకొనవలెను. రెండణాల స్టాంపులు పంపిన బుక్‌పోస్టుద్వారా పంపబడును.　　గోలకొండ పత్రికా లయము

తూర్పుబజారు హైదరాబాదు

ఉచితము

నిజాం రాష్ట్ర గ్రంధాలయములకు మాత్రమే!

"కీ॥ శే॥ పింగిలి జనార్దనరెడ్డిగారి జీవితము: రచనలు" అను తెనుగుగ్రంథము. నిజాంరాష్ట్రమందలి గ్రంథాలయముల కన్నిటికిని ఉచితముగా నిచ్చుటకై శ్రీయుత పింగిలి వేంకట రామారెడ్డి దేశముఖుగారు అనుజ్ఞ నిచ్చియున్నారు. కావలసినవారు వెంటనే మా గోలకొండ పత్రికాలయమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనగలరు.

ఇట్లు

మేనేజర్

గోలకొండపత్రిక

REG No N 45 Reg. M. No.2185

... Golconda Power Press. Hyderabad. Editor K. Balakrishna Reddy